

Illustreret Familienblad.

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 33.

Illustreret Familienblad
udkommer hver Uge og koster 1 Dollar
pr. Aar, ufravigelig i Forstud

Den 17de August 1893.

Illustreret Familienblad
etsvæberes af C. Wulfsberg,
Decorah, Iowa.

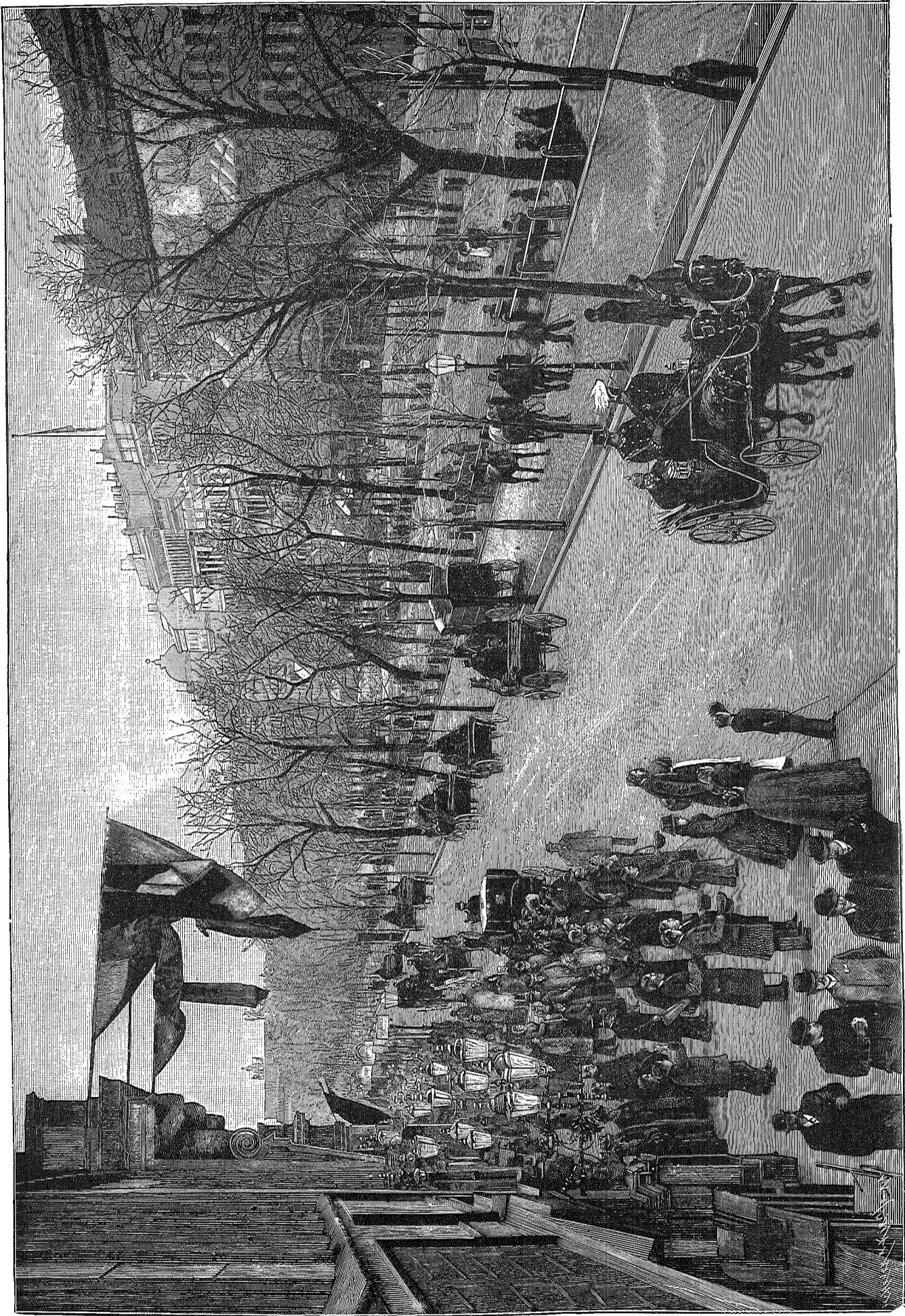
7de Aarg.

Sendes Yndlingsblomst. Efter Tegning af G. Fischer.

Hvad skriver han?

„Unter den Linden“, Berlins prächtigste Gasse.

høre, og den har ligesom de to førstnævnte sin Hjemstavn i Amerika. Herfra er den bleven udbredt til de fleste tropiske Lande, ogsaa til Ostindien. En Art, der dyrkes her i det rigtige Peberklima, og som kaldes Piment de Mozambique er det skarpeste af alle Krydderier; ja skarpt, at den, der ikke er vænnet til at nyde det, faar svulne Læber og Tunge i den første Tid, det spises. Carry, der nydes i stor Mængde af Sydhavne men ogsaa bruges hos os, laves af spansk Peber, som blandes med Gurkemeje.

Capennepeber er i nær Familie med spansk Peber; derimod hører Betelen vel til den rigtige Peberslæggt og er ligesom det sorte Peber en Slyngeplante; men man bruger den paa en ganske anden Maade. Det er nemlig Bladene af denne Plante, som i Forening med Areca Nødden (Frugten af en Palmearart) og Raff tygges som Straatobaf, en Skif, der er overordentlig almindelig i det tropiske Asien, og som giver alle sine Dyrkere endnu fortære Tænder end vor Straatobaf.

Er dette alle dine Sønner?

I Sam. 16, 11.

Af

Karl Gerok.

(oversat af Otto Kynde.)

Er dette alle dine Sønner?

Saa spurgte forðum Samuel.

Blandt dem ej findes - klart jeg skjønner -
Den kaarne Drot for Israel.

Syv vakre Sønner for mig stande

I Mandomskraft, i Ungdomskaar;

Men — sandelig — paa deres Pande

Udvælgelsen ej skrevet staar.

Paa Isais Bud man David finder

Hos Hjorden paa den grønne Eng.

Han kommer rask, med røde Kinder,

Med Blikket klart — en dejlig Dreng.

„Staa op, den Kaarne er i Huset!“

Guds Stemme til Profeten lød,

Og Samuel nu Salvekruset

Ud over Davids Hoved gjød.

Sig, er det alle dine Sønner?

Saa spurgte jeg, imens mit Blik

Henover dem, som Verden lønner

Med Hædersnavn, i Søgen gik.

Jeg mange fandt af Værd og Adel,

Der øved Daad paa Livets Vej;

Men ingen uden Brøst og Dadel,

Og — Verdens Konge fandt jeg ej.

En Skare, klædt i Jern og Panser,

I Verdens Pantheon jeg saa,

Her klirred Sværd, der blinkede Lanser,

Om Panden blodstænkt Lauren laa;

En Helteflokk fra alle Kanter,

Hvis Ry er kjendt i hvert et Land,

Fra Hellas store Alexander

Til Frankrigs blodige Tyran.

Far hen! Paa røden Val med Vælde

I Eders Hjorde vogtet har,

Og dybe Spor endnu fortælle,

Hvor jerntungt Eders Fodtrin var.

I var en Svøbe af Guds Vrede,
For Jordens Børn en Tugtens Stav.
— Var Maalet fuldt, da laa til Rede
For Eder dog den mørke Grav.

Med blide Træk, ombølget alle
Af foldelige Klædebon
Sig nærmed nu et Tog af Skjalde
Med gyldne Strængeleg i Haand.
Jeg saa den straalende Homeros
Med Laurbærkrands om Sølvlok,
Jeg saa og Weimars Dieterheros
Iblandt den ædle Sangerflokk.

Jeg hilser Eder! Eders Sange
Tidt ildnede den træge Jord.
Med frejdigt Sind jeg mange Gange
Har lyttet fro til Eders Kor.
Men sig: Kæn Eders Melodier
Et bange Hjerte gjøre trygt?
Sig, om I Syndersjælen frier
Ved Strængeleg fra Dødsensfrygt?

Med Bog og Pen udrustet triner
En anden Skare nu mig nær,
En Flokk med alvorsfulde Miner:
Philosophiens lærde Hær.
Voltaire med Spottersmil om Munden,
Og Plato selv med Tanken klar.
Dog — ingen Dødelig blev funden,
Der Sandhedsfylden ej har.

Til Jordemulmet tidt I sendte
Et Glimt af Lysets Herlighed;
Men Eders Viseste bekjendte
Jo dog tilsidst: Vi intet ved!
For højt for de enfoldigt Arme,
Og for et Hjerte stedt i Nød
Saa ganske uden Kraft og Varme
Var det Forstandens Lys, I bød.

Med Passer væbnet og Sekstanter
En fredelig Erobringshær
Drog ud mod alle Verdens Kanter
Og øved Stordaad fjernt og nær:
Kolumbus med sin Martyrkrone,
Kopernikus i Stjerner Rad,
Og Humboldt, han, for hvem hver Zone
Laa udbredt som et aabent Blad.

Hild Eder! I forstod at tvinge
Naturens Magt i sejrrig Kamp
Og Menneskenes Fod bevinge
Ved Vindens Kraft, ved Ild og Damp.
Jerntraaden Pol med Pol forbinder,
Om Jord den lynsnart bringer Bud.
— Men stum jeg Eders Visdom finder,
Naar Vej jeg spørger hjem til Gud.

Er dette dine Sønner alle?
Sig, hvor er Menneskenes Søn,
Som Verden vil til Fode falde,
— Den ventede Tronarving skjøn;

Den Konge, som min Sjæl kan prise
Med Ærefrygt og salig Lyst,
Den Hyrde, der vil Vej mig vise
Til Paradisets fagre Kyst.

Se, paa Judæas Sletter finder
Du ham, min Helt! O, kald ham nær!
Ej Sværd han ved sin Side binder
Og Smykker ej hans Kjortel bær.
Ej Konger lig han vil Dig tykkes,
Med Stav for Scepter gaar han frem.
Hans Hoved kun af Tørne smykket
— Den Hyrde god fra Bethlehem.

Om Heltens Ry som Stjernen funkler,
Det er dog ringe mod hans Magt,
Og Korsets Herlighed fordunkler
Al Kunstens Dejlighed og Pragt.
Hvad er den Visdom, Verden priser,
Mod Barnepladsen ved hans Favns?
Den kjække Jordomsejler viser
Hans Naadeord den sidste Havn.

Ham jeg af Sjælens Dyb tilbeder
Og bryder ud: Hvo er som han.
Den Herrens Salvede, der leder
Sin Faders Hjord til Hjemmets Land!
Du Aanders Drot, bygt er din Trone
Paa Sandhed fast, ved Naade skjøn.
Og hør: Fra Jord og Himmel tone
Hosiannaraab for Davids Søn.

.Smaastrykker i Gottholds Manér.

Af Memo.

15. En Eftermiddag paa Heden.

Gode, tætte Vandstøvler paa; thi der er „Dgler i Mojen“ og somme Steder skal man springe fra den ene Lue til den anden — et Smørrebrød i Lommen og en Stof i Haanden, og saa marschere vi afsted ud paa Heden.

Det er Efteraar. Himlen er let overskyet, som jo stemmer godt med Efteraarets lidt tungsindige Raaraker. Vejret er friskt, og Jorden har den ejendommeligt kraftige Lugt, som den faar om Efteraaret, naar Markerne ere blevne tomme. Snart ere vi ude af Byen, og der, der er Heden!

Jeg elsker Heden. Blichers Ord:

„Min Fødestavn er Lyngens brune Land,
Min Barndoms Sol har smilt paa mørken Fede,
Min spæde Fod har traadt den gule Sand,
Blandt sorte Høje bor min Ungdoms Glæde“

de Lyde som Musik i mine Øren. Min spæde Fod har ogsaa traadt den gule Sand, og senere som Boksen har jeg gjennevandret Heden paa kryds og paa tværs saa mangen Gang. Derfor elsker jeg Heden, som man elsker en god, gammel Bekjendt. Men ikke blot for gammelt Venstabs Skyld, ogsaa for dens Eftverdighed holder jeg af den. Hvor er Heden dog ikke rig i al sin Fattigdom og fuld af Afveksling i sin Ensformighed! Allerede de tre forskellige Slags Lyng: Den jævnlige Grika med de fiolette Blomster, Revlingelyngen med den brunlige Stilk, de fine naaleagtige grønne Blade og det glinsende sorte Bær, Hedens Blaabar. Saa Klokkelyngen (erica tetralix) med blegrøde Klokker paa den graa Stilk — hvilke dejlige smaa Buketter kan der ikke bindes alene af disse forskellige fattige smaa Lyngplanter! Og til Hedens Flora kommer Mojens. Ispængt i den

brune Hede ligge de sorte Mosebrug. Om Forfommeren spajer her det hvide Udgræs fantastisk for Vinden og stikker med sin hvide Duff saa ejendommeligt af mod den sorte Mosebund, som det vokser frem af. Er det rigeligt om Foraaret, bedækker det den sorte Mosebund med sin hvide Sne, saa spaar det Bonden en god Boghvedehøst.

Men om Efterommeren pranger Mosen med sin Stolthed, den hvide eller blaa Entian, hin mærkelige Blomst, der vokser paa Alpernes Højder, overspringer Mellemeuropa og dukker saa op igjen i de dørste Mojer og opliver saaledes vor flade, ensformige Egn med Mindet om Sveitsjerlandets dybe Fjeldsjøer og høje fædækte Bjergtinder. — Men omkring Heden og Mojan i den skarptandede Jord, der omgiver den, slaar Gylvelen sin Rod, og om Foraaret stikker den sine gulgule Blomster frem og tænder med dem Blus til Væge for Sommeren, der nu kommer og smykker selv den fattige Hede og den sorte Mose.

Jo, jeg elsker Heden. Jeg elsker dens Smaablomster, jeg elsker den i sin Helhed! Hvor forskellig er ikke Hedens Udseende i de enkelte Aarstider! Om Sommeren, naar alt er lyst, naar alt er Liv i Naturen, saa rødmer Heden og isører sig sin fiolette lyse Sommerdragt, men naar saa atter om Vinteren Himmelens bedækkelse med Skyer, Solen sænker sin Buegang lavere og lavere ned, medens Livet i Naturen uddør, da vælger Heden sig ogsaa en adstadigere Faarve, da bliver den „Lyngeens brune Land“. Men at den ikke skal blive alt for trist, det sørger det puslede Egekrat for, der er spredt henover de mørke Lyngebakker. Med sit visnende, brugthdne Løv broderer det Guld ind i Hedens mørke Winterkappe.

Dg hvad skal jeg sige om Hedens Minder? Derhenne til høje, hvor Bjergaasen højner sig, krones den af høje Høje, Kjæmpehøje, den ene ved Siden af den anden. Hvilken Udfigt har man ikke fra dem! Dg hvad gemme ikke disse Høje? Der nede til venstre paa Stetten laa før Store-Dragsøj og Lille-Dragsøj. Store-Dragsøj er nu jævnet, men da den blev udgravet, fandtes i den en vel vedligeholdt Kiste, der bestod af et udhulet Egetræ og indeholdt et fuldstændigt Skelet. Kisten staar nu paa Oldnordisk Museum i Kjøbenhavn. Hedens Høje gemme Gravkamre med Kister, Potter med brændte Ben, Baaben og Smykker. I den sorte Mosejord finder den flittige Lørvestjærer Flintestens Baaben: Økser, Spydblade og Mejser. Dg hvor kan Mindet om den haardsøre Slægt, der har kæmpet med disse Baaben og haandteret med disse Redskaber, hvor kan det bedre blive levende for en end her paa den store flagne, ensformige, stille, af ingen Larm forstyrrede Hede, her, hvor selv Himmelens Skyer antage gigantiske Former og opføre fantastiske Lege og Kampe for det drømmende Sind!

Jo, Heden er stjern!

Dg dog, der er noget ved Heden, der er stjernere end dens Natur og de Stemninger, den kan fremkalde, stjernere end de Minder, Heden ejer, og de Synne, som de kan fremtrylle for en, og det er Menneskene, der bo paa Heden, med deres venlige, jævne Væsen og deres Gudsfrugt. De have endnu ikke glemt at takke ham, der giver dem deres Smuler, de have Modtageligheden for Evangeliet om ham, der er kommen for at gjøre arme Syndere til Guds Børn og en stakkels fattig Hedebo til Konge og Præst for sin Gud. De ville endnu tro paa ham, der vil give os stakkels Pilegrimme en salig Udgang af denne farlige Verden og føre Hedens fattige Søn ved en salig Død ind i sin rige og salige Himmel. Dg det er det bedste ved Heden.

Dette som Præludium!

Det første Sted, som vi paa vor Vandring idag kommer til, er et Nybyggersted paa Heden. Det beboes for Djebløkket af en Arbejderfamilie, der sidder til Veje, og den vil vi gjæste.

Men det lader til, Folkene er ikke hjemme. Fader er paa Arbejde — naturligt! Dg Moder er henne for at sælge de Tranebær, hun har plukket i Mojan. A propos Tranebær! Jeg kjender paa Mosen intet interessantere Bær. Det ligger ligejoms løst puttet ned i det bløde Møs. Strigger man let henover Møsbunden, saa trille Bærne ind i Haanden paa en. Stængelen, gjenem hvilken Bæret drager sin Næring, er tynd som et Haar og ligger skjult. Er det ikke som den Kristne har det? Hans Troes Frugter kan sees, men den Kraft, der frembringer dem, kan ikke sees, den er en indvortes Ting. „Vort Liv er skjult med Kristus i Gud.“

Forældrene ere altsaa ikke hjemme. Nu, saa gjæste vi Børnene. Den lille Katherine, det ældste af dem, en liden Pige paa 10—11 Aar med lyst, horgult Haar, smiler, da vi træde ind, venligt til os og rækker os Haanden. Hun glatter lidt paa Haaret, pynter sig med et Halsbaand af blaa Glasperler og begynder at samle Løjstumperne paa Bordet, som hun har syet paa, sammen i en Sykurv og gjør ryddeligt. Lidt Kos, hun faar af os, gjør hende naturligvis ikke mindre flittig, og snart er Stuen som blæst ren. Nu skal hun eksamineres lidt. Om hun alt kan være Husmoder for sine smaa Sødstende? Om hun allerede kan sin Salme? Hun har nemlig sidste Juleaften været med at høste Juletræet i Præstegaarden og ved samme Lejlighed har Børnene faaet foræret et Eksemplar af Niels Johannes Holms Barneange*) med Paabud om at lære en af Salmerne til næste Juleaften. Kan hun sin allerede? Jo, hun sætter sig i Positur, folder Hænderne og fremfører andægtigt følgende Vers:

Alt, hvad jeg mig kan glæde ved,
Min Frelser er fra Dig,
Du tænkte jo i Kjærlighed,
for jeg var til, paa mig.

Du i en Stald i Knybden laa
I største Fattigdom.
Dg mig Du lod en Bugge faa,
Da jeg til Verden kom.

Men dog jeg paa min Fødselsdag
Ret fattig var endnu,
Thi at! din Faders Velbehag
Jeg havde ei som Du.

Du dette vilde stjerne mig,
Du faa min store Rod,
Derfor jeg sortes hen til Dig
Dg dobtes til din Død.

Tak, at Du havde mig saa kjær
Dg gav Dig for mig hen!
Se, nu mit Hjertes Længsel er
At elske Dig igjen.

Medens Søsteren har fremsagt sine Vers har hendes mindre Broder, Peter, staaet ved Døren og ufravendt betragtet os. Den lille Gut er et svagt og ihjelig stakkels Barn med bleg og blodløs Hudfarve, Hovedet i et Saar. Medens han taus og ufravendt ser paa os, staar han som muret op til Dørstolpen, jugende paa sin Pegerfinger. Da han nu ikke kan suge megen Visdom ud af den, og det heller ikke klæder ham saa overmaade godt, bede vi ham om at fjerne Fingeren af Munden. Men Fingeren bliver dog, hvor den er. Præsten er som Skoleinspektør vant til at adlydes af Børnene og strengere hedder det: Tag Fingeren ud af Munden, Gut! Men Fingeren rører sig ikke af Stedet. „Ja, Gut! Vil Du ikke tage Fingeren ud af Munden. Nej, Peter vil ikke. Hvad er der nu at gjøre? Skal Gutten have sin Willie? Skal vi have en Scene? Eller skal Præstens Autoritet gaa istykker? Gode Raad er dyre. Da kommer den lille Katherine os tilhjælp. Hun sætter sig paa Hug foran Gutten, slaar sine Arme omkring ham og siger kjælede: „Tag Fingeren ud af Munden — lil—le Pe—ter!“ Dg sel! Hvad Præstens Bud og Strængthed ikke formaar, det kan Søsterens Kjærlighed: Langsomt glider Fingeren ud af Munden.

[Forts.]

*) Niels Johannes Holm, Forfatter til „Hvor salig er den lille Flot“, dansk Præst i Kristiansfeldt, har forfattet en Række Barneange, der er betjendte i endel Sogne i Nord-Norge.

Pintse-Salme.

Du, som hist ved Babels Mure
Skilte Verdens Veje ad, —
Skilte ved en Almagts Fure
Jordens Børn ved halvbyggt Stad, —
Du, som Tungemaalet lod
Dele sig som Østens Flod. —
Herre, Du kan atter ene
Alle Slægters spredte Grene!

Egenkjærligheden spreder —
Selvgod Guddom splitter kun.
Se blot, hist ved Tigris' Bredder,
Der de bygged paa den Grund!
Kun sig selv til Lov og Pris,
Ikke Herrens Paradis;
Derfor maatte han det rygge,
Det, som Babels Mænd lod bygge.

Kjærligheden kan ei samle,
Hvor et kortsynt Selv har spredt;
Pintse-Vejrets Sus skal samle
Hele Zion festberedt.
End engang, før Jord forgaar,
Tungers Tale alle naar!
Herrens Fakkels Lys opleder
Fredløs Græker, graanet Meder.

Du, som hist ved Babels Mure
Skilte Verdens Veje ad, —
Skilte ved en Almagts Fure
Jordens Børn ved halvbyggt Stad, —
Du, som Tungemaallet lod
Dele sig som Østens Flod, —
Herre, Du kan atter ene
Alle Slægters spredte Grene!

Een da os i Kjærligheden,
Tændt af Ild fra Aanders Aand!
Een da os i Pintse-Freden,
Skjænket fra din Faderhaand!
Leve med ham, Dig til Pris,
Ind i Himlens Paradis!
Da har Babels Taarn, det Høje,
Stegtet for dit Guddoms-Øje.

Sylfest Muldal.

Af „Illustreret Familieblad“, som redigeres og trykkes i Norge, udkommer hver Lørdag en amerikansk Udgave i Decorah, Iowa. Prisen paa denne er 1 Dollar for Aaret, betalt i Forstud. Subskription modtages ved hvert Kvartals Begyndelse, men ikke for mindre end et Aar ad Gangen. Alle Bestillinger maa være ledsagede af Forstudsbetaling og adresseres til

„Illustreret Familieblad.“

Decorah, Iowa.

Indhold.

Solen Af Anna Baadsgaard. — I Live's Skole. Af Adolf Fauth. — Peberplanten. — Er dette alle dine Søner? Digt af Karl Gerot. — Smaastykker i Gottholds Manér. Af Remo. — Pintse-Salme. Digt af Sylfest Muldal. — Hendes Yndlingsblomst. [Billede.] — Hvad skriver han? [Billede.] — „Under den Linden“, Berlins pragtfuldeste Gade. [Billede.] — Vægeraad.